XIV-ik évfolyam. 7-ik szám. Köszeg, 1894. február 18-án.

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, és közgazdasági hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer, vasárnapon.

Előfizetési ár: Egész évre 4 frt = 8 korona, félévre 2 frt = 4 korona, negyedévre 1 frt = 2 korona. Egyes szám ára 10 kr. = 20 fillér.

Felelős szerkesztő: WITTINGER ANTAL. Kiadó és laptulajdonos: FEIGL GYULA.

Előfizetési pénzek és reclamátiók a kiadótulajdonoshoz, Feigl Gyula nyomdászhoz (városkör 81) intézendők. Nyiltter sora 40 fir. — Hirdetések nagyság szerint.

Vasvármegye monografiája.

Közeledik az idő, amikor, mint az hálás unokákhoz illik, a honalapitó első fejedelemnek, Árpádnak dicsőségét érdeméhez mért emlékkel fogjuk megörökiteni.

Vasvármegye közönsége, ugy tudom, arra az időre, a millenniumra, a megye monográfiáját iratja meg. Nagyon helyesen! Vasvármegyének is van mire emlékeznie és miért lelkesednie multjában s szüksége van arra, hogy a második évezred küszöbén a multból meritett lelkesedéssel és önbizalommal tekintsen a jövőbe. És tehetné-e ezt annélkül a történeti megvilágitás nélkül, a melyet egy jól megirt monografia nyujt; tehetné-e az ősök fényesen világitó példája és a multakból meritett tanulság nélkül?

Soha!

Azért a legmelegebben üdvözöljük Vasvármegye köztörvényhatóságát abból az alkalomból, hogy az ezeréves ünnepély közeledése által előidézett lelkesedésből kivette a maga részét s a megye monografiájának a megiratását s annak a millenniumi ünnepségekre való megjelenését nemes áldozatkészségével lehetővé kivánja tenni; de üdvözöljük egyuttal azon férfiut vagy férfiakat is, habár még mint ismeretleneket, a kik munkához fogva, az emlék felállitásánál a dicsőségben a másik tényezővel osztozkodni fognak. Mert szeretjük hinni, hogy amint amaz nem fog fukarkodni a szükséges költségek előállitásában, ugy viszont emezek nem fognak kimélni fáradságot, hogy a megye multjának az épületét rendszeresen és következetesen, a már meglevő szilárd alapon fölemeljék. A megye közönsége ezt méltán megvárhatja.

Azért ügyeljenek a megye vezérférfiai első sorban a formára, a melyszerint a munka megirását eszközöltetni kivánják. Teljesen czéltévesztett dolog volna szerintem, ha a megye, mint azt bizonyos oldalról ajánlatba hozták, a monografia megirására pályázatot hirdetne; és pedig két szempontból. Először: szétforgácsolná ez uton az erőket; másodszor pedig: elvesztegetné a drága időt. Már pedig, ha mi a meglevő alapon jól kivánunk épiteni, azaz: a feldolgozott tömérdek anyagot ügyesen akarjuk beleilleszteni az épületbe, — akkor a szakférfiakat tömörülésre kell birnunk, vagyis az erőket egyesiteni, nem pedig szétriasztani. Pályázat utján csak évek hosszu sora után látnók az eredményt, mely akkor is minden, csak kielégitő nem volna. Ha megbiznak a munka megirásával, talán egy, két vagy akár három embert is, körülbelül ugyanazt érnék el; példa rá a szomszéd Sopron- és Zalavármegye, melynek történetén jó nevü szakférfiak évek óta dolgoznak, de még eddig nem birtak végezni.

Ha tehát mi az igényeknek megfelelő jó, becsesel biró munkát czélozunk és azt 1896-ra be akarjuk fejezni, akkor azt az utat kell választanunk, a melyet a többi között *Győrvármegye és város egyetemes leirásá*-nál követtek, t. i. egy-két irót meg kell bizni a terv elkészitésével és a főbb dolgok megirásával, de ezek aztán lépjenek érintkezésbe a megyében lakó tárgyismerő emberekkel és ezeket is vonják bele a munka körébe. Mert csak tudnunk kell, hogy menuyi és miféle munkával jár a monografia megirása. Össze kell gyűjteni a megyére és ennek egyes helyeire vonatkozó okleveleket és kéziratokat; megirni általánosan a megye és részletesen az annak egykori és mostani területén létezett és most is fennálló helyek, valamiut az itt működött kiválóbb férfiak történetét; ismertetnünk kell a megye helyhatósági életét; foglalkoznunk kimutatásával és leirásával a vármegye földrajzi, éghajlati, népességi, nemzetiségi, vallási, földmivelés-, ipar- és kereskedelmi, művészeti, tanügyi, közgazdasági, had- és adóügyi, közlekedési viszonyainak s még több efélének. Ezeknek földolgozása és egybeállitása jó sok erőre szorul, különösen, ha tekintetbe veszszük az idő rövidségét.

Vannak szaktudósaink, vagy legalább is szakismerettel biró férfiaink; található e vármegye minden vidékén történettel foglalkozó, vagy legalább is történetkedvelő akár hány egyén, akit egyébkéut sem nélkülözhetne a monografus. Irják meg ezek azt, a mit a daliás időkről tudnak, a mihez értenek s mindezeket, mint megannyi mozaikot rakja össze egy ügyes kéz, — akkor Vasvármegye monografiája a kitüzött időre elkészül s vele méltó és becses emléket állitunk az ezredéves ünnepen.

Wittinger Antal.

TÁRCZA.

Melyik volt boldogabb?

— Elbeszélés. —

Irta: Seperne Nagy Kornélia.

(Vége.)

Vilmosról is szóljunk.

Szendrői Szendrey Vilmos, a megyebeli középnemesi családok elsejéhez tartozván, mind vagyonára, mind műveltségére megállta köztük a helyét; sőt — sok tekintetben — ki is válott közülük. Ő nem üzte a vadászatot szenvedelyből, sportból, sem a kártyázást és ivást, hanem csak éppen nagy ritkán üres idejében baráti körben, ha vendégei voltak azok szórakoztatásának kedveért, és az utóbbit (az ivást) még abból sem; és sok mindent nem tett meg időtöltésből sem, a mit a megyebeli aranyifjuság tenni szokott, de a mit az illem mindig, néha meg a szemérem, erkölcsi érzet és még a lelkiismeret is — tilt megtenni.

Hanem szenvedélylyel gazdálkodott birtokán s a közeli városban ügyvédeskedett és a megyei élet küzdelmeiben is éléink teszt vett, a mit a többi fiatalság nagyrésze nem tett meg sem időtöltésből, unalomüzésből, sem életszükségből, sem nemesebb ámbitióból. S igy természetes, hogy Szendrey Vilmos kiváló fiatal ember volt a maga megyéjében. Azontul pedig derék, szép, férfias alak is volt. Magas, szőke, szép ábrándos kék szemekkel, dús korszakáll és bajuszszal. Modora szelid, csendes, higgadt, de eleg férfias; jellemére nézve kifogástalan gentleman.

Mi természetesebb, minthogy két ilyen álló teremtés, minő Emma és Vilmos voltak, kik egymás boldogitására látszottak születve lenni, megértvén egymást, kölcsönös, igaz, tartós vonzalomra gerjedtek.

Eljegyzésük már hetek óta előkészületben levén, elérkezettnek látszott az idő, hogy meg is történjék, s rá rövid hónapok után az esküvőjük is meglegyen, a mit Vilmos különösen óhajtott. Mostani látogatása is azért volt. És ezuttal czélját is érte, mert a kézfogó végbe is ment. Az esküvőt meg 3 hó leforgása utánra tüztek ki, azaz — szüretutánra.

Azonban, — ember tervez — Isten végez!

Vilmos és Emma — nem lehettek egymásé.

A dolog ugy történt, hogy Vilmos eljegyzése után haza sietvén, utazására a késő éjjeli órákat használta fel, s a mint a forró nyár idején lenni szokott, hogy az égetően forró nappalt szinte dermesztően hüvös éjszakák váltják fel; — ugy akkor is — a rendkivüli nappali hőséget — éjjelre kelve — fázitónn hideg szeles idő váltá fel; ő pedig könnyü nyári ruháiban utazván, ugy áthült, hogy tifuszba esett, a miből aztán fel sem gyógyult többé.

Eljegyzése után két hétre már kiszenvedett — örökre. Meghalt anélkül, hogy a földi örömök legtisztább, legnemesebb üdvét: a családi boldogságot élvezhette volna. Vele sirba szállott nemcsak a szülőinek öröme, büszkesége és a megyének legderekabb, legkiválóbb fiatal embere; egy oly törzse, mely ha idő előtt ol nem pusztul, — a hazának méltó sarjadékokat hagyott volna hátra; de a szegény menyasszonyának — Emmának — az életboldogsága is eltünt. — Oh, mily borzasztó volt ez az ő mélyen érző szivére, azon szivre, mely zárkozottságánál fogva ugy is oly nehezen, oly későn nyilt meg a szerelem érzetének!

Fog-e valaha feledni és ismét lángra lobbanni, egy más, tán ha nem is oly, vagy szintoly méltó tárgy iránt? Avagy örök gyászt fog viselni elhunyt vőlegénye után? Ah dehogy! Már miért is nem!? Majd bizony! ilyen szép leány oly erős bünak adja magát; férjhez megy és — feled! Hát mit is tehetne egyebet: csak nem ment el az esze, hogy most örökkön örökké utánna sirjon-rijjon; meggyászolja egy évig, aztán: gombház, ha leszakad lesz más!!

Ilyen és ehhez hasonló párbeszédek valának hallhatók már a temetésen és azután uéginkább. Igy okoskodtak a kávé nénikék és a fiatal és nem fiatal dandik is. A „jó barátnők" meg összedugván fejeiket, titkos kárörömmel sugtak-bugtak, hogy: „bizony itten az Isten keze működött; ugy se illettek volna össze, nem lettek volna boldogok: Emma, az ő huskomoly természetével — kétségbe ejtette volna Vilmost, aki oly életvidor fiatal ember volt, s ez bizonyára idő előtt elidegenedett volna tőle ugy is! Mig a komolyabban a nemesebben gondolkodó jóakarói és azok, a kik őt közelebbről ismerték meg — szivből szánták őt és előre is megjósolták, miszerint: „az Emma szive földi szerelem számára föl nem tárul többé soha!"

És nekik igazuk volt.

Emma szive mélyébe zárta ugyan fájdalmát, vesztesége fölött nem panaszkodott senkinek; de azért élete örömének vége volt. Vilmos halálával, reá nézve oly sivár, kietlenné vált az élete, a mit meg nagy tevékenységével s nemes hajlamait követő — jótékonyságával sem birt szebbé s elviselhetőbbé tenni. A szivében támadt űrt nem tölté be többé soha semmi. Örömpir nem festé, mosoly nem derité többé az arczát, örökkön buskomor, méla hangulatu volt. Játszi kedvre nem derült ő többé soha; a „szerelem" szó pedig olyan örök-gyászu rejtély maradt előtte, a melynek megfejtését a siron tul fogja csak majd megoldani: ott fennt, a hol Vilmossal — lelkeik — ismét találkoznak. Az ő élete egy lassu haldoklás volt, olyan, mint mikor a félig kinyilt rózsabimbó — belső féreg emésztvén — elpusztul, elhervad, mielőtt teljesen kinyilt rózsává fejlődhetett volna. Rövid élete örömtelen egyhanguságban telt el. Már 30 éves korában elköltözött oda, a hová — a

HIREK.

— **A millennium megünneplése.** Készülnek mindenütt az államalapitás ezereves ünnepére. Az ország székesfővárosa e tekintetben a gyujtópont, ahonnan az ünnep-rendezés dolgában a szálak elnyulnak a vidékre is. Onnan nyernek buzditást, támogatást egyes városok és más helyek, hogy azok is belevonassák a ritka emlékünnepbe. Csak Kőszeg nem szorult iniciátivára. Ellenkezőleg, talán éppen Kőszegről tanultak mások; Kőszeg adott irányt az ünneplés módozataihoz. A mitől most nem régen tanácskoztak a millennáris országos bizottságban, s mit ott elfogadtak, avval mi rég óta tisztában vagyunk s azirán mi már intézkedtünk. Kőszegen a turista-osztály évekkel ezelőtt elhatározta, hogy egy régi, nevezetes időktől regélő helyet, az Ó-házat, emlékkel jelöli meg a millennium alkalmával és gondoskodott egyszersmind némi költségekről is. Örvendetesnek mondható, hogy a költségek egyre és tetemesen szaporodnak és legközelebb már az emlék felállitásának módozatairól is lehet beszélnünk. Hirlik, hogy az illetékes körök a kormánytól is kérnek majd némi pénzsegélyt az emlék méltó előállithatására; mi meg kiváncsian várjuk, hogy az eszméért cserében adnak-e legalább valamit Kőszegnek, illetőleg megjelölésehez ama nevezetes pontnak, a mely multjával vetekedik az ország által megjelölendő helylyel. Munkácsczal is. Mert ha ott pihentek ki az ut fáradalmait a beköltözködő magyarok, — itt bevégezték a honfoglalás nagy munkáját a mi őseink.

— **Főuri eljegyzés.** A *Sopron*-ban olvassuk, hogy *Esterházy* Miklós herczeg a jövő nyáron egy főherczegnővel jegyet váltand. E hir kapcsán azt is fölemliti a nevezett lap, hogy a fiatal herczeg legközelebb nagyobb körutra indul s visszatérésekor a politika terére lép.

— **A városi közgyülésről,** melyről mult heti számunkban már egyet-mást elmondottunk, még megemlitjük a következőket: Az 1892. évi városi számadás a megyétől visszaérkezvén, megadták a szokásos fölmentést. — Az 1894-ik évi költségvetés, 42%-kal jóváhagyva, szintén visszaérkezett. — Az alispáni hivatal közli a belügyminiszter abbeli határozatát, melyszerint tiszteletbeli városi tanácsosok alkalmazását nem engedheti meg, a mi tudomásul szolgál. — Bruckner József gyepmestert fölvették a város kötelékébe. — A városi lámpagyujtogatóknak 2—2 frt havi segélyt szavaztak meg. — A kolozsvári orsz. siketnéma-intézet javára a város részéről 5 frtot szavaztak meg és elrendelték az aláirási ivnek a városi irodában való kitetelét. — Az illetőségi bizottság javaslata, hogy a szolgálati viszonyban álló egyének a községi pótadó fizetése alól fölmentessenek visszaadatott azzal, hogy az ezen osztályba sorozható egyének összeirandók és a leirandó pótadó kitüntettessék.

— **Döntés.** Az igazoló választmány a január hó 22-én eszközölt városi képviselő-választás ellen beadott felebbezéseket mult pénteken dr. *Károlyi* Antal alispán elnöklete alatt ujra vizsgálat alá vonta és azok elutasitásával a választási eljárást szótöbbséggel hozott határozatával jóváhagyta. Egyedül *Schiefer* György, a legkevesebb (180) szavazatot kapott uj városi képviselő választását semmisitette meg, mivel a *Bauer* József által leadandó szavazat csakis erre nézve birhatott volna befolyással, illetőleg e között és *Karner* Mór (179 szavazattal kudarczkedt) képviselő-jelölt között dönthetett volna. Igy definiálták ott a dolgot, de valószinű, hogy az a körülmény is, melyszerint a többi 16 megválasztott tényleg az abszolut majoritás felett rendelkezik és csak Schiefer maradt a megkivántató 181 szavazat nélkül, — birhatta az igazoló-választmányt a fenti határozat meghozatalára.

— **A vizgyógyitó-intézet** épitése befejezéséhez közeledik. Csak most látja az ember, hogy dr. *Dreiszker* milyen ügyesen intézte a dolgát és mennyi eredménynyel dolgozott intézete felépitésénél és berendezésénél. Lakosztály, fürdőző-helyiség és park, mind annyi izlesről tanuskodik és oly sok kényelmet nyujt, hogy az egész a legczélszerübben berendezett o fajta külföldi intézetekkel vetekedik. Dr. *Dreiszker* vállalkozását mindezeknél fogva a legnagyobb siker kecsegteti, mit elő fog mozditani az a bámulatos, buzgó ügyszeretet és kitartó munkásság, a mely a tulajdonos minden lépését jellemzi és a mely majdan befolyásolni fogja az egész intézeti életet. Alig várjuk már a megnyitás idejét. Látjuk már képzeletben a vidék bájaiban gyönyörködő és az intézetben enyhülést kereső sok vendéget. Reméljük egyszóval a teljes sikert, mely dr. Dreiszkernek és e városnak, hogy egyaránt javára váljék, kivánjuk.

— **Főigazgatói látogatas.** Dr. *Németh* Antal győrtankerületi kir. főigazgató mult pénteken több napi tartózkodásra városunkba érkezett, hogy a gimnaziumban szokásos látogatásait végezze.

— **Esterházy Pál lemondása.** *Esterházy* Pál herczeg Sopron megye és város főispánságáról lemondott. A herczeg ugyanis Sopron város közigazgatási bizottságában kijelentette, hogy főispáni állásáról való lemondását a belügyminiszternek benyujtotta.

— **Ujonczozás a szomszédban.** Sopronmegye szomszédos pulyai járásban az idei ujonczozás april 21., 23., 24., 25-én lesz megtartva. Polg. elnök: dr., Baán Endre, polg. orvos: dr. Ajkay Endre t. főorvos lesz. A szomszédos csepregi járásban 26, 27, 28., 30-án. Polg. elnök: dr. Baditz Zoltán vm. főjegyző, polg. orvos: dr. Lendvay Pál járási orvos.

— **Egyházi előléptetések.** Király ő felsége a vasvár-szombathelyi székeskaptalanban *Schwarcz* Mihály őrkanonoknak az éneklőkanonokságra, dr. *István* Vilmos pápóczi perjelnek az őrkanonokságra és *Ratkovics* Vendel alsólendvai főesperesnek és utolsó mesterkanonoknak a pápóczi perjelségre való fokozatos előléptetését jóváhagyván, az ekként megüresedő *alsólendvai* főesperességre s utolsó mester-kanonoki állásra *Illés* Ferencz tiszt.b. kanonokot és német-szentmihályi plébánost, *Köberl* Ferencz német-keresztesi esperes-plébánost és *Pulay* József alsó őri alesperes-plébánost pedig tiszteletbeli kanonokokká nevezte ki.

— **Rendjelviselési engedély.** A király megengedte, hogy dr. *Károlyi* Antal királyi tanácsos és Vasvármegye alispánja a III. porosz királyi koronarendet; *Korchmáros* Menyhert kőszegi lakos a szász királyi Albrecht-rend II. osztályu lovagkeresztjet; *Tipka* Ferencz, Kőszeg szabad kir. város polgármestere, a III. osztályu porosz királyi koronarendet elfogadhassa és viselhesse.

— **Üzletkimutatás.** A kőszegi hegyforrás-szikvizrészvénytársaság IV-ik (1893. évi) üzletkimutatását tette közzé. Eszerint a bevétel: Pénztárkészlet 1993. évi január 1-én 120 frt 19 kr.; raktárba adott 119,850 db. syphon után 2996 frt 25 kr.; kölcsön a takarékpénztárból 250 frt; kisebb bevételek 6 frt 15 kr.; időközi kamatok 1 frt 66 kr.; fel nem vett osztalék 14 frt 50 kr. Összesen 3388 frt 75 kr. Kiadás: Folyékony szénsav beszerzése 378 frt 23 kr.; üres czilinderek visszaszállitása 20 frt 16 kr.; munkások bére 308 frt 15 kr.; a könyvelő tisztelet dija 100 frt; a munkás jutalomdija 20 frt; kifizetett adó 330 frt 04 kr.; lakbér 100 frt; takarékpénztári tartozás törlesztése 506 frt 44 kr.; tartalék-alap 150 frt; 1892. évre kifizetett részvény-kamat 150 frt; beszerzések 1048 frt 31 kr.; vegyes kiadások 110 frt 62 kr.; 1891. évre utólag kifizetett osztalék 50 kr.; pénztár-készle: 1893. deczember 31-én 166 frt 30 kr. Összesen 3388 frt 75 kr.

— **Abnormis időjárás.** Az idei február minden, csak téli hónap nem. Mig egyébkor tavasz kezdetén is még hóval találkozik az ember, addig az idén havat még alig láttunk s daczára annak, hogy még egy teljes hónap választ el bennünket a hivatalos tavasztól, az időjárás némely napokon egész májusi. A szőlőmunkások kijárnak dologra, a *fekete-hunyor* és más korán megjelenő tavaszi virág teljesen kifeslett, sőt már a kirándulásokba is bele izleltek az emberek. Csak aztán be ne teljesedjék az a közmondás, hogy *fekete karácsony — fehér husvét*, mivel akkor visszabujhatnánk a téli gunyákba s a gazdát esetleg kár érhetne.

— **Agyonütötte a fa.** *Lehrner* Antal helybeli lakos mult hétfőn a *Hétforrás* körül erdőritkitassal volt tobbet magával elfoglalva. Munka közben egy nagyobb ág Lehrner fejszecsapásai alatt hirtelen letörött és a szerencsétlen embert annyira megsértette, hogy az rövid idő alatt a szenvedett sérülésekbe belehalt. Társai egy fa-ágakból rögtönzött hordozó ágyon halva hozták haza.

— **Átcsatolt községek.** Az igazságügyminiszter f. é. február 8-án 3709/J. M. sz. alatt kelt rendeletével a felső-őri kir. járásbiróság területéhez tartozó *Kulcsárfalu* és *Polanicz* községeket törvénykezési tekintetben a kőszegi kir. járásbiróság területéhez csatolta át. Ez intézkedés f. é. márczius hó 15-én lép életbe.

— **Ki fizessen?** Vasvármegye területén 250,000 katona vonult keresztül az őszi hadgyakorlatok alkalmával és természetesen tömérdek előfogatot vett igénybe. Az ebből származott költségeket a honvédelmi miniszter most Vasvármegyével akarja megfizettetni, melynek a nagy katonai szinjátók alkalmával amugy is elég kiadása volt. A vármegye törvényhatósági bizottsága azonban erélyes fölirattal fölvilágositotta a honvédelmi minisztert, hogy a katonaságot nem a megye érdekében összpontositották, hanem katonai kiképzés czéljából s azért a költségeket csak fődözzék mások. Ugy-ugy!

— **Arról az alapitóról.** Fővárosi és ezek után több vidéki lap is *Józsa* Kornélnak egy negyedmilliós alapitványáról tett említést, a mely hirt maga az állitólagos jóltevő megczáfolta, de nem igazitotta helyre senki Józsa Kornélnak a leszármazását. A közlemény e része annyiban szorul helyreigazitásra, a mennyiben Józsa Kornél nem annak a hires Józsa Gyuri-nak, hanem a Kőszeg melletti Puszta-Csó volt birtokosának, Józsa Rudolfnak a fia.

— **Nem mind arany, a mi fénylik.** Bizony nem ám, a mit legjobban bizonyit a következő eset. Irták a lapok, hogy Eszterházán a herczegi kastély tatarozása alkalmával bádogos legények arany tálakat loptak volna el. Csakhamar kisült azonban, hogy a lopott tárgyak tálak voltak ugyan, csakhogy nem aranyból, hanem tiszta czinből. A lapok a dologra vonatkozó szenzációs közleményei eszerint *talmi*-ból készültek volt.

— **„Elfeledt dalok".** *Éhen* Gyula szombathelyi ügyvéd, lapszerkesztő buzdittatva azon kedvező fogadtatás által, melylyel a kritika az 1887-ben „Régi dalaimból" czim alatt kiadott verseinek első kötetét fogadta, s felbátorittatva *Szana* Tamás, hazánk első rendü műbirálójának és esztetikusának előleges birálata által, el-

---

szenvedés töviseitől vérző szivek oly igen korán elvágynak: a sirba.

Mi természetesebb, minthogy mindenki megdöbbenve vette a gyászjelentést s fájdalmas hangon mondogatták ismerősei a temetésen: „Be kár érte! Mily rövid ideig élt és még sem lehetett boldog. Szegény, a mily boldogtalan volt életében, talán annál boldogabb lesz majd halála után; legalább megtalálja szive nyugalmát Oh mily szánalomra méltó volt a szerencsétlen: soha sem ismerhette meg a szerelem üdvét, boldogságát. Szív-élete egy árnyékon nőtt virághoz hasonlitott, a melyet a nap forró sugarai soha sem ragyogtak be, soha sem hevitettek át. Nem boldogabb-e az olyan virág sorsa, a mely a nap hevében, annak forró sugaraitól — ég el, mint az, a mely a napsugárnak hevét, melegét örökké nélkülözte; a mely abban kénytelen elsorvadni, hogy örökkön azután vágyódjék, a mi neki a szinpompáját, életképességét megadhatna? Ilyen a nő sorsa is. Elpusztulni kénytelen az idő előtt, a ki az élet üdvét: a szerelmet nem elvezheti. Mert mi is az élet szerelem nélkül?! Egy nagy sivárság — virág nélkül. Az olyan élet sem a szivet, sem a lelket nem gyönyörködtetheti. Igaz, mind igaz, mondák mások. Csakhogy lássátok, az ő élete meg sem volt olyan egészen vigasztalan. Ő vagyonos volt és igy bő alkalma nyilt a jótékonyság gyakorlására. Szive bánatát nagyban enyhitette az a tudat, hogy mások könnyeit tehetségében volt felszárithatni. És ő igen sokakkal jót is tett. S ez neki nagy örömet is nyujtott. Mily szerencse az, ha valaki igy enyhitheti a saját fájdalmát. Igen, de az csak is a nemes lelkeknek adatott ám meg. Mindenki nem érezi ám át a jótékonyság gyönyörüseget. Vagy ha érzi is, de a saját baja annál sajgóbban fájt ám neki, hogy azt nem gyógyithatja meg semmiféle ir sem. Ah, borzasztó az, egy gyógyithatlan sebbel a szivben — egy egész életet átküzdeni, még akkor is, ha az az élet — rövidre is van szabva. Mennyit kellett annak szenvednie, mig a bánat egészen legyőzte, mert erős lelke volt! Szegényt, szegényt be sajnálom!"

Igy siratták el szegény Emmát a jóbarátok. És — sokban igazuk volt. Sokat, igen sokat kellett szenvednie, mig szive egészen megtört. És mégis, — nem volt-e ő boldogabb, mint nővére: Olga?

Olga? Igaz! Hát mi sorsa lett Olgának? — fogják kedves olvasóim kérdezni.

Tehát térjünk vissza ő hozzá.

Olga férjhez ment. Neje lett egy olyan férfiunak, a kit ő — lelkének egész hevével, szivének teljes benső mélységével nemcsak szeretett, de sőt imádott is; kit éléük képzelődése — a férfiui erények mintaképévé alkotott. És ezen imádatszerü szerelem, szivében — férjének egy olyan oltárt emelt, a melyen — férje — mint egy magasztos, fenséges istenségnek oltárképe — helyeztetett el. A mi csak szivét oltöltő: mind az a tiszta, ihletszerü magasztos, tiszteletreméltó, forró s benső érzelem — mintegy mirha s tömjén-füst — áldoztatott fel általa folyton ezen oltárképnek, azon meggyőződésben: hogy ez még mind, mind csekélység ahhoz képest, a mit e kiváló férj, e magasztos, nemes jellemü férfiu tőle megérdemelne.

Ha akár szellemi, akár anyagi áldozatról volt szó: férje iránti áldozatkészsége — határt nem ismert. Vakon bizott, s hitt benne, mint a vakbuzgó, igazhivő muzulman Allahban. Sorsát, életének: anyagi és szellemi állapotának intézését, egész vakon, — mint a muzulman a Fatumára — az ő kénye-kedvére bizta. Férje ugy rendelkezett vele, mint saját énjével, mert hisz nejének az énje egészen az ő énjébe olvadt. S igy, egészen átszellemülve élte át házasságának első éveit. Oly boldog volt, a mily boldog — egy férjet ily szerető asszony — csak lehet. És a férj? Szeretto őt? — fogják önök kérdezni. Oh bizonyára!

Mert, lehetne-e egy asszony-sziv viszont szerelem nélkül is boldog? Nem, nem. Azt minden asszony — ha még oly együgyüen vakhitü is — mintegy ösztönszerüleg — megérzi, ha viszont szerettetik-e vagy sem. Minthogy a viszont szerelemnek olyan varázshatása van, a mivel nem versenyezhet semmiféle hatás sem. Mintegy — a pórusokon át szivja fel azt magába az ember a átmelegiti az minden idegeinket, be hat az a velőkig; megrezgeti az a szivet, mint az aeolhárfa hurjait a zefir-szellő. Igen, igen; a viszontszerelmet kell, hogy megérezze mindenki. Olga is nemcsak tudta, hitte vagy képzelte, de érezte is azt, hogy férfe által viszontszerettetik. És igaz is volt. Férfe teljes szivéből szerette Olgát. Szerette ugy, mint csak egy olyan — ő hozzá hasonló — felületes, könnyelmü, lobbanékony természetü ember — szeretni bir. Szerelme — szalmatüz volt, olyan szerelem, olyan tüz, — a mely, a mily gyorsan fellobbanik és a mily hévvel, sebbel-lobbal ég, — épp oly gyorsan — el is hamvad. Oh, pedig azt a szalmatüzet nem lehet többé feléleszteni, mert nem marad annak parázsa, szikrája sem. A szalma-tüz az gyorsan elhamvad, azután — hamuvá válik — a hamu kihül és a szél — elhordja, hogy hire-hamva sem marad. Olga férjének a szerelme is olyan rövid tartamu volt. Égett, lobogett, elhamvadt, kihült a azután — még a neje iránt való szerelmének a nyoma sem maradt meg a szivében. Oly hideg, oly közömbös lett neje iránt, mintha nem is az a régi hőnszeretett kedves élettárs volna már az, a ki vele — egykor oly készséggel osztozott bujában-bánatában. Nem vette már észre a nő szemein a könnyek nyomát sem, hogy szerette volna őt többé; hisz előbb még le is csókolta a könnyeit. És rövid idő mulva már nemcsak hogy őt nem szerette többé, de már hűtlen is lett hozzá: másokat, és ismét és ismét másokat szeretett. Csapodár lett. Csapodársága aztán mindig lejebb és lejebb rántotta őt, mig végre egészen lebukott azon magaslatról, a hová őt — neje tiszta szerelme állitotta volt. Végre is, ha neje mégugy igyekezett is őt azon az erkölcsi magaslaton megtartani, a hová őt felemelte; a küzdésbe bele merülven, engednie kellett őt lebukni oda, a hová az erkölcsi halottak rendesen jutni szoktak: a sárba. És onnét nem lehetett őt többé fölemelni: ott fetrengett — ott fetrengett — haláláig.

És Olga — vallása szerint — hozzá volt e férfihoz csatolva egész életére; haláláig kénytelen volt eltürnie az ő hűtlenséget, aljasságait.

Tehát, melyik volt boldogabb? Emma-e, a ki meghalt, mielőtt a szerelmet élvezhette volna, vagy Olga-e, a ki szerelmének halálát volt kénytelen átélni? Igen is, szerelmének halálát. Mert lehet-e többe olyan embert szeretnünk, a ki szeretőnkre oly érdemetlenné teszi magát?! — Valamint egy igaz keresztény lélek nem tisztelheti többé azt az oltárképet, a mely előtte bálvány-képnek bizonyult be, ugy az igazáu nemes női sziv sem birja többé azt a férfiut szeretni, a kinek előbb oly nemesnek hitt jellemé oly igen aljasnak, megvetendőnek bizonyul be előtte. Nem, az lehetetlen is

határozta, hogy ujabb verseinek mintegy hat ivre terjedő második kötetét „Elfeledt dalok“ czimmel közkézre adja, még pedig akként, hogy a befolyó tiszta jövedelem a Szombathelyen felállitandó „Berzsenyi-szobor“ alapja javára fog fordittatni. A verskötet ára 1 frt. Megjelenik husvétkor. Gyüjtő-iv szerkesztőségünkben is van kitéve.

— **Hirdetmény**. A kőszegi városkapitányi hivatal részéről ezennel közhirré tétetik, hogy a fősorozás a Kőszeg városi illetőségü hadkötelesek részéről 1894. évi márczius hó 15-én lesz megtartva. Felhivatnak ennélfogva az 1873. 1872. és 1871. évben született ide illetékes hadkötelesek, hogy fent emlitett napon reggel 8 órakor a bálház nagy termében józan állapotban, tisztán megmosakodva és tiszta ruhában okvetlenül megjelenjenek. Ezen alkalomból egyuttal figyelmeztetni kivánom a hadköteleseket, hogy magukat illedolmesen és tisztességesen viseljék. Kőszegen 1894. február 13-án.

Porpáczy s. k.
városkapitány.

— **Elmegyógyintézet Rohonczon.** *Szájbely* Gyula országgyülési képviselő felajánlotta rohonczi várkastélyát arra a célra, hogy benne elmegyógyintézetet állitsanak fel. A belügyminiszter, minthogy egy uj elmegyógyintézetre égető szükség van, legközelebb bizottságot küld ki, amely megvizsgálja, alkalmas-e a kastély a gyógyintézet czéljaira. Ha alkalmas, mielőbb berendezik az uj elmegyógyintézetet.

— **A hű kutya**. A nemrég meghalt *Esterházy* herczegnek — mint egy győri lap irja — volt egy nagyon becezett, régi kutyája, a mely mindig közelében huzta meg magát. A hűséges kutya ott feküdt a ravatal alatt is és nyomon követte a gyászmenetet, mig csak gazdája holttetemét vasutra nem tették. A cseléd vég a kutyát hazavitte, de ez semmi ételt sem fogadott el, a három nap mulva megdöglött éhen.

Különféle.

— **Mikor czélszerű a szőlőmetszés?** A korai vagy a kései metszés jobb-e? Általában szólva a dologról, ezt a kérdést a termelők nem egyformán szokták eldönteni. A czélszerüen keresztülvitt kisérletek vannak hivatva arra, hogy a helyes utat megjelöljék. Gillette Avimondy cannesi szőlőbirtokos kisérletileg igyekozett eldönteni e kérdést. Nevezetesen 40 tőke Alicante-Bouschet és 40 tőke Clairette-t január 15-én metszett meg, ugyanannyi tőkét mind a két fajtából márczius második felében. A korábban megmetszett Alicante adott 143 kiló szőlőt, vagyis átlagban $3^1/_2$ kilót tőkénkint; a Clairette 100 kilót, vagyis átlagban $2^1/_2$ kg.-ot tőkénkint. A márczius második felében metszett szőlő pedig az Alicantenál adott összesen 191 kilót, vagyis tőkénkint $4^1/_2$ kg.-ot; a Clairette pedig összesen 130 kg.-ot, vagyis tőkénkint átlagban $3^1/_2$ kg.-ot. A későbben metszett szőlő későbben is hajtott ki, de a virágzás egy időbe esett és a vegetációja mind a kettőnek egyaránt gazdag és szép volt. A kisérlettevő igéri, hogy ezen kisérleteket több éven át folytatni fogja és hogy öt esztendőn át évről-évre közölni fogja az adatokat.

— **Hány ujság van Magyarországon?** Id. Szinnyei József, a nemzeti muzeum hirlapkönyvtárának fáradhatatlan őre, a „Vasárnapi Ujság“ mult számában tette közzé szokásos statisztikáját a magyarországi hirlapirodalom állásáról. Megjelenik Magyarországon ez idősserint összesen 927 hirlap és folyóirat. Ebből magyar nyelvü 725, idegen nyelvü 192 és pedig: német 127 (1893 elején 115); szláv 42 (1893 elején 52); román 17 (1893 elején 15); olasz 3 (1893 elején 3); franczia 2 (1893 elején 2); zsidó 1. — Az idegen nyelvü lapok közül tehát a szláv nyelvüek fogytak, a német és román nyelvüek szaporodtak. — Az itt elősorolt adatok szerint 10.105 magyarul beszélő egyénre esik 1 magyar hirlap; 15.648 németre 1 német; 46.545 szlávra 1 szláv és 152.324 román ajku egyénre 1 román hirlap. — A külföldi magyarok 4 magyar lapot tartanak fenn, melyek közül három Észak-Amerikában, 1 pedig Bécsben jelenik meg. A mult év eleje óta a lapok száma szaporodott összesen 32-vel; a szaporodás a folyóiratoknál 9, a politikai hetilapoknál 7, a politikai napilapoknál 5. 1780 óta, mikor az első magyar lap: Rát Mátyás Magyar Hirmondó ja megjelent, napvilágot látott magyar nyelven összesen 3253 lap. — Mostanában összesen 3192 frt 22 krt. költ a magyar ember ujságra, ennyi a most megjelenő magyar lapok évi előfizetési ára.

Irodalom.

— **Világnapló**! Érdekes vállalat élére állott ismét a „Telefon Hirmondó“ szerkesztője J *Virág* Béla budapesti hirlapiró. „Világnapló“ czimen oly hetilap jelenik meg szerkesztésében február hó elején, mely eddig páratlanul áll a maga nemében. A hirek lexikonja lesz ez, vagyis hetenkint összegyűjti a hét folyamán a világsajtóban megjelent összes érdekes hireket és czikkeket. A rendkivül érdekesnek igérkező hetilap előfizetési ára egy évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. A pénz a „Világnapló“ kiadóhivatalának küldendő: Budapest, IX., Rákos-utcza 2. Az uj vállalatot melegen ajánlhatjuk olvasóink figyelmébe.

— **„Az én Ujságom“ ajándéka.** A milyen szép, kedves a Pósa bácsi gyermeklapja „Az én Ujságom“, olyan aranyos kis könyvecske Az én Ujságom naptára, melyet minden előfizetője a lapnak ingyen kap. Az 1894. évi naptárt a kiadóhivatal most küldte meg az előfizetőknek. Van ebben a szép kis könyvecskében egy csomó olvasni való, még pedig a javiból, vagy husz kép, aztán sok tiszta meg rovatozott lap, órarend stb., a hová az apró emberek jegyezhetnek. Bele irhatja az apa, az anya nevenapját s születésnapját, kik a tanitói, kik a tanulótársai, melyek a tankönyvei stb. stb. Nagy örőme van ezzel a könyvecskével a gyermeknek, mely nemcsak szórakozást nyujt neki, de megtanitja őt egyszersmind rendszeretetre is. — „Az én Ujságom“ előfizetési ára negyedévre 1 frt, félévre 2 frt. — Aki legalább egy negyedévre előfizet, annak ingyen küldi meg a kis naptárt „Az én Ujságom“ kiadóhivatala, Budapest, Andrássy ut 10. A naptár bolti ára különben 50 kr.

— **Az Élet** czimű irodalmi és müvészeti folyóiratnak kaptuk ez évi 4-ik számát. Tartalma a következő: A napi sajtó abszolutizmusa. Irta: Sebestyén Károly dr. — A pásztorbot árnyékában. (Novella.) Irta: Kovács Gergely. — Az élet halottjai. (Elbeszélés.) Irta: Bisi-Albini Zsófia. — A Mediciek. R. Leoncavallo legujabb operája. Zigány Árpádtól. — Az ételből az „Élet“-nek. Irta: Miskolczi Henrik. — Az elfajulásról. Irta: Dr. Wlislocki Henrik. Költeményt közöl: Zoltán Vilmostól, Kósa Rezsőtől és Apáthy Istvántól. — Előfizetési dij 6 frt egészévre. Megjelenik Budapesten, minden hó 1-én és 15-én.

Közgazdaság.

Uj találmányok és műszaki közlemények.

Közli: Bergl Sándor szab. és műszaki irodája, Budapest, VII., Erzsébet-körút 38.

Női-kalapok aluminiumból. Egy franczisi feltaláló e találmánynyal lelőtte ezen uj iparág madarát. Mint *Bergl* Sándor szabadalmi irodája Budapesten jelenti, az erre vonatkozó szabadalom bejelentés tényleg bennfoglaltatik a legujabb szabadalmi lajstromban. Hölgyeinknek tehát nem kell a jövő tavaszi kalapdivat miatt aggódniok, mert a disz- és divatárukereskedőknek — vagy tulajdonképen a műlakatosoknak e szerencses találmánya a legtágasabb tért nyitotta meg a fantázia, izlés és kereset dolgában. Valóban minő terjedelmes, széles, magas, vagy mindkét terjedelemben mily jelentékeny műremeket lehet alkotni e könnyü anyagból, melyek, a divatból kiesvén, az ódon „aluminium“-ba vándorolnak, hogy a legközelebbi saisonban aztán ismét uj alakban és szépségben jelenjenek meg. A párisi divatlapok remélhetőleg nem sokáig váratnak magukra faconjavaslatok megtételével; egy kis aluminium Eiffel-torony mindenesetre csinos és érdekes fejdisz lenne!

A chinai császár papirszükséglete. Ama tárgyak között, melyeket a császári udvartartás Anhui kormányzó utján megrendeltetett, néhány száz iv is találtatott a császár szükségletére. A szóban forgó irat igy kezdődik: 1892. szept. 27. a császári udvartartás, igazgatója kösvetitésével, egy császári rendeletet intézett a tudósitóhoz, mely öt utasitja, hogy a császári udvartartás részére rendelje meg a következő tárgyakat: 1.600 cinobervörös, négyszögletes selyemdarab, négy sárkánynyal, a Fu (szerencse) jel felrajzolására 1·9 láb hosszu és széles. 2.200 iv tarka, aranypettyezett fényespapir, 6 láb hosszu és 3 láb széles. 3.200 iv tarka, vékony fényes levélpapiros 6 láb hosszu és 3 láb széles.

A gőzgép feltalálója? Helsingforsban a közel multban érdekes és rendkivüli réguiséget találtak. Egy nagy szekrény volt az, mely komplikált vas-zárral volt ellátva, s melynek egész kiviteléből arra lehet következtetni, hogy az a középkor elején készült. Az eddig *Rizeff* Miklós, Helsingfors város tanácsosának birtokában lévő szekrényben egy nagy pergament tekercs és különféle vasalkatrészek voltak. A benne foglalt tárgyak egyrészt egy gőzgép részeit mutatják, henger dugattyu stb. kezdetlegesen és modellszerüen előállitva, de régiségök és rozzant állapotuk daczára is, e részek tisztán felismerhetők, mint olyanok, melyek csaknem egészen hasonló módon az első ismert gőzgépeknél használtattak. Mindegyik darabon e felirás olvasható: „Suger parcus Galliae fecit.“ Suger Franczia országnak birodalmi helytartója volt VI. és VII. Lajos királyok uralkodása alatt. Mig VII. Lajos a szent földön járt, mint kormányzó Suger vezette a kormányügyeket és Franczia ország körül szerzett érdemeiért a királytól e „Père de la Patrie“ (a haza atyja) melléknevet kapta. Meghalt 1152-ben. Ha tehát a mondott történeti leletről szóló hirek megfelelnek a valóságnak, akkor Suger, a 12. századbeli szerzetes és államférfi, Worcesternek, Saverynek, Newcombnak és Wattnak elődje, azaz a gőzgép első feltalálója volt.

Balesetknél az első segély nyujtásra legmelegebben ajánlja a német vegyészeti iparszövetség a dr. *Stilling*-féle Pyoktanint. E szer azzal a sajátszerü tulajdonsággal bir, hogy még akkor is van gyógyhatása, ha „a sebet egyszerüen behintjük vele“ — illetőleg anélkül, hogy azt előbb ki kellene tisztogatni! Ez nem kicsinylendő fontosságu dolog az ipari életben napról-napra előforduló kis sérüléseknél való könnyü használatra, minthogy azoknak tudvalevőleg igen hátrányos következményei, mint pl. egyes tagok megmerevedése, vérmérgezés stb. szoktak lenni.

Az első nő, aki az elektrotechnikát tanulta, *Lamme* Berta k. a. Springfildben (Ohio), legközelebb a Westing-House Co. pittsburghi cégnél kapott alkalmazást. Tanulmányait az ohioi egyetemen végezte és ott elektromérnöki képesitést nyert.

Egészselyem, mintázott Foulárdokat (mintegy 450 különböző fajban), méter nként **75 krtól 3 frt 65 krig** — valamint **fekete, fehér és szines** selyemszöveteket **45 krtól 11 frt 65 krig** — sima, kockás, csikos, virágos, damaszolt minőségben (mintegy 240 féle dispositió és 2000 különböző szin és árnyalatban) szállit **postaber és vámmentesen privátmegrendelők lakására *Henneberg G.*** (cs. kir. udv. szállitó) ***selyemgyára Zürichben.*** Minták postafordulóval küldetnek. Svajczba czimzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

— **Gazdászati és kertészeti diszmű.** Valóban joggal nevezhető ennek a Mauthner Ödön budapesti magkereskedő ez idei főárjegyzéke, e melyet gondos és kitünően tájékoztató szerkesztésü szövege mellett a számos feketebirákat nem is tekintve ragyogó szinnyomatu 90 müfa diszit. Mauthner a mult nyáron Amerikában járt és az ottani növénytermelő körök nagy haladottságot tanusitó munkáját tanulmányozva, rájött, hogy mennyire czélszerü lesz hazánkban is természethü szinekben mutatni be a közönségnek a termányeket. Ezen káprázató czinnal kiállitott tájékoztató mű a növények ismerete tekintetében nagy átalakulásokat van hivatva előidezni. Ha szép növényt ismertünk látásból, beszerezni óhajtottuk volna, de nevét esetlegesen nem tudtuk. A Mauthner árjegyzéke alapján azonban a természethü szinezés nyomán ráismerünk és nevét, leirását sőt szamtalannak tenyésztési módját is megtanuljuk e diszműből. Mauthner 184 oldalu katalogusa természetesen csak azoknak, kik rendeleseikkel megtisztelni óhajtják a czéget, kivánatra ingyen és bérmentve megküldetik.

---

volna, hogy egy tiszta, erkölcsös asszony, egy erkölcsileg tökéletesen megromlott férfiut sokáig szerethessen.

Ha még oly erős, szenvedélyes volt is az ilyen két — egymással homlokegyenest álló jellemü egyén közt — a szerelem, annak e őbb-utóbb meg kell szünnie; mert ott, hol nem egyezők a jellemek, nem a lételek hármoniája tartós. Sokszor sokan csodálkoznak azon, hogy valamely ritka jóságu, kitünő erkölcsi tulajdonokkal biró nőt elkorcsosult, romlott erkölcsü férje miért hogy megbecsülni nem bir. Holott szon én soha sem csodálkozom, sőt aztigen is természetes következetességnek tartok, miután én is osztom a németek véleményét, hogy: „hasonlóval szeret egyesülni.“ („Gleiches mit Gleichem gesellt sich gern.“)

Igen. Ez helyes okoskodás volna. De képzeljenek el egy ilyen helyzetet!

Milyen érzés lehet az egy mélyen érző, tiszteletreméltó nőre nézve, hogy megvetni legyen kénytelen azt a férfiut, a kit előbb ugy szeretett, ugy bálványozott. Milyen érzés az! És a férfiuval együtt lakni és az édes nyájasságnak egy szavát sem váltania többé; a ki előbb térdein csuszott előtte, hogy szerelmes, nyájas pillantását, csókjait — élvezhesse. Milyen élet, milyen küzdelem az! Mert — küzdelem az ilyen élet. Küzdés, a tiszta, a nemes erkölcsiesség és a banális, közönséges erkölcstelen érzelmekkel.

Olga küzdött önmagával, mig végre is — az erkölcsi érzülete győzött. Felülemelkedett benne az erkölcsi tisztaság, s ez győzte meg szivét, mely a nemtelen tárgyat is egy ideig még szerette. Szeretett férjét egy ideig, még akkor is, mikor az már szerelmét nem viszonozta s szerette volna, talán még tovább is, ha az oly megvetésre méltóvá nem vállandott volna. Tehát szerelmét leküzdötte; az megszünt öt gyötörni. De nem volt-e reá nézve még nagyobb gyötrelem, szenvedés, fájdalom, megaláztatás az, hogy már nem volt képes szeretni azt, a kit előbb ugy imádott: férjét?!

Emma vőlegénye meghalt, eltemették és ő elsiratta, meggyászolta — egyszer.

Olgának a szerelme tárgya: férje — folyvást ravatalon fekszik, élőhalott, tetszhalott, erkölcsi halott — az ő szivében, a kit folyton gyászolnia, siratnia kellene, de nem tudja, nem birja, mert az érdemetlen arra. Oh, minő kin az neki, hogy még meg sem sirathatja azt, a ki már oly rég meghalt ő reá nézve. Olyan ő, mint a kősziklához lánczolt Promotheus, kinek a szivét a keselyük tépték, szaggatták és ő nem birt az ellen védekezni. Olga férjehez van lánczolva, férjehez, a kit imádott, a ki öt viszont szerette, a ki öt már nem szereti, s a kit ő meg már megvetni kénytelen. Tehát melyik volt boldogabb? Emma-e vagy Olga?

Emma legalább tudott sirni és sirva meghalni.

Olga — sirni sem bir, meghalni sem tud. — de azért szivét a fájdalmak — keselyük módjára — tépik — szakgatják.

Hány szegény nő sorsa ez!

És még sem válhatnak el a férjeiktől ugy, hogy vallás változtatás nélkül ismét férjhez mehetnének, — mert hisz azt — a vallási törvényeink tiltják. Ha vallásorkölcsös a nő az ilyen házasságban a mártir-koronáért küzd — ha pedig a küzdésben a vallásos hito meggyöngölt, jobb meggyőződése illusióvá foszlott szét, — mi áll előtte?!

Szegény Olga — csak küzdjél tovább: a nő sorsa ez, és nem a földi boldogság!

Tehát, hogy melyik volt boldogabb: Emma-e vagy Olga? talán nem is kell többé kérdeznem; valamint azt sem vonják kedves olvasóim kétségbe, miszerint egyik sem volt — boldog.

És igy talán hitelt adnak önök is annak, ha azt állitom, hogy én is hiszek, — ha nem is a vérese baljóslatu vijjogásának jelentőségében — de minden esetre mint Emma és Olga hittek, — az előérzetekben.

Az előérzetek ritkán csalják meg az embert. Mintegy ösztönszerüleg megérezzük, jó vagy balsors ér-e bizonyos alkalmakkor. Csakhogy — sajnos! — az ilyen előérzetekre aztán még sem hallgatunk. Azt mondják rá: ah, gyerekség, babona az egész! — és igy nem védekezünk előre. (Néha meg, persze talán hiába is volna a védekezés?)

Pedig tessék elhinni, vannak előérzetek!

Vasuti menetrend.

Klm.	Állomások.		sz. vegyes vonat II. III. oszt. kocsikkal reggel	d. u.	este
	Középeurópai idő.				
—	**Köszeg**	ind.	4^{30}	11^{55}	5^{50}
6	Lukácsháza	(m. h.)	5^{14}	12^{08}	6^{04}
12	Német-Genes	(m. h.)	5^{31}	12^{24}	6^{21}
18	**Szombathely**	erk.	5^{46}	12^{39}	6^{36}
—	**Szombathely**	ind.	6^{45}	3^{15}	7^{05}
7	Német-Genes	(m. h.)	7^{01}	3^{31}	7^{21}
13	Lukácsháza	(m. h.)	7^{18}	3^{48}	7^{38}
18	**Köszeg**	erk.	7^{31}	4^{01}	7^{51}

Csak kedden és pénteken, közlekedik egy negyedik vonat Köszegről 8 ó. 10 perczkor és Szombathelyről 11 ó., — perczkor.

Déli vasut menetrendje.

Szombathelyről Bécs felé indul:

Szombathely	reg. 4.00	reg. 5.52	d. e. 9.01	d. u. 4.39
Acsád	„ 4.18	„ 6.07	„ 9.18	„ 4.55
Bécsbe érk.	„ 9.00	„ 9.40	d. e. 1.54	„ 8.58

Bécs felől Szombathelyre indul.

Bécs	regg. 7.20	délb. 1.85	d. u. 5.05	est. 7.40
Acsád	„ 10.41	„ 6.21	„ 9.08	éj. 12 20
Szombath. é.	„ 10.55	„ 6.40	„ 10.22	„ 12.37

Szombathelyről Nagy-Kanizsa felé indul:

Szombathely	d. e. 11.07	este 7.05	éjjel 12.51
Dömötöri	„ 11.23	„ 7.27	„ 1.10
Molnári	„ 11.32	„ 7.41	„ 1.21
Vasvár	„ 11.40	„ 7.51	„ 1.29
Sz.-Iván (Z.-Egerszeg)	d. u. 12.25	„ 8.47	„ 2.19
N.-Kanizsára érk.	„ 1.34	„ 10.15	„ 3.42

Kanizsa felől Szombathelyre indul:

N.-Kanizsa	éjjel 12.45	reggel 6.05	d. u. 2.05
Sz.-Iván (Z.-Egerszeg)	„ 2.15	„ 7.22	„ 3.15
Győrvár	„ 2.39	„ 8.08	„ 3.38
Molnári	„ 3.14	„ 8.17	„ 4.05
Dömötöri	„ 3.27	„ 8.28	„ 4.15
Szombathelyre ér.	„ 3.47	„ 8.45	„ 4.21

Magyar királyi államvasutak.

MENETREND.

Érvényes 1893-ik évi október 1-től.

Budapestre.

Szombathely	éjjel	2.42	reggel	7.35	d. u.	12.44	este	10.53
Vép	„	2.58	„	7.48	„	12.56	„	10.06
Sárvár	„	3.28	„	8.12	„	1.22	„	11.31
O.-Asszonyfa	„	3.47	„	8.26	„	1.37	„	11.46
Kis-Czell	reggel	4.26	„	8.48	„	2.30	„	12.10
Győr	d. e.	10.34	„	10.34	„	5.02	„	2.35
Bpestre érk.	d. u.	1.25	d. u.	1.25	este	7.50	„	7.10

Budapestről.

Budapest	regg.	8.30	d. u.	2.05	este	9.30	d. u.	2.05
Győr	d. e.	11.35	„	5.07	„	2.09	„	5.55
Kis-Czell	d. u.	1.54	este	6.53	„	4.11	este	9.39
O.-Asszonyfa	„	2.14	„	7.12	„	4.32	„	9.07
Sárvár	„	2.26	„	7.24	„	4.45	„	9.24
Vép	„	2.52	„	7.47	reggel	5.12	„	9.56
Szombath. é.	„	3.04	„	7.58	„	5.25	„	10.12

Szombathelyről Grácz felé indul:

Szombathely	regg.	5.38	d. u.	3.12	este	8.05
Kis-Unyom	„	5.51	„	3.25	„	8.17
Egyházas-Rádocz	„	6.05	„	3 39	„	8.30
Körmend	„	6.19	„	3.52	„	8.42
Csákány	„	6.35	„	4.05	„	8.57
Rátót	„	6.45	„	4.15	„	9.06
Szent-Gothárd	„	7.09	„	4.33	„	9.26
Gyanafalva	„	7.33	„	4.50	„	9.44
Grácz-ba érkezik	d. e.	10.25	este	7.34	„	—.—

Grácz felől Szombathelyre érkezik:

Grácz	délb.	—.—	regg.	8.10	este	6.21
Gyanafalva	reggel	5.46	„	10.56	„	9.10
Szt-Gothárd	„	6.03	„	11.11	„	9.25
Rátót	„	6.28	„	11.29	„	9.42
Csákány	„	6.34	„	11.39	„	9.51
Körmend	„	6.50	„	11.53	„	10.04
Egyházas-Rádocz	„	7.08	„	12.08	„	10.17
Kis-Unyom	„	7.16	„	12.22	„	10.29
Szombathelyre érkezik	„	7.28	„	12.36	„	10.41

Piaczi-árak.

		frt.	kr.
Buzaliszt I.	100 kilo	15	50
„ II.	„	14	80
Rozsliszt I.	„	13	—
„ II.	„	11	—
Buzakorpa	„	5	—
Rozs	„	5	—
Köleskása	„	13	—
Dara	„	16	—
Árpa dara	„	8	—
Széna	„	2	—
Szalma	„	1	52

		frt.	kr.
100 kilo burgonya		1	85
Marha zsir		1	10
		kr.	
Marhahus	1 kilo	48—56	
Disznóhus	„	56—60	
„ zsir	„	68	
Borjuhus	„	60—80	
Birkahus	„	36	
		frt.	kr.
1 méterül bükkfa		14	—
„ „ dorong		11	—
„ tölgyfa		9	40
„ „ dorong		7	60

Hirdetések.

Tokaji cognac.

Első Tokaji Cognac-gyár Tokajban.

Első Tokaji Cognac-gyár Tokajban.

Tiszta borkivonat.

Minőség utolérhetetlen.

Csak akkor valódi, ha **beégetett dugaszszal** és **TOKAJ város czimerével** van ellátva.

Kapható Köszegen:

UNGER JÓZSEF és WAISBECKER EDE fűszerkereskedésében.

Hirdetmény.

Egy szőllő és gyümölcsös a „Schüttwampen" düllőben 926□° szabad kézből eladó.

Bővebb felvilágositást ad:

MARKOVITS JÓZSEF,
ügyvéd.

Köszeg, 1894. február 15-én.

Hirdetmény.

A köszegi uri-utczában 8. sz. a. fekvő, 19 szobából és mellékhelyiségekből álló emeletes ház szabad kézből eladó.

Bővebb felvilágositást ad:

MARKOVITS JÓZSEF,
ügyvéd.

Köszeg, 1894. február 15-én.

Köszvény és czúzban szenvedőknek ezennel a legtágabb körökben

Horgony-Pain-Expeller

elnevezés alatt dicserőleg ismeretessé vált *Tinct. Capsici comp.* ajánlólag legyen emlékezetbe hozva. Ezen népszerű háziszer 25 óta, mint legmegbizhatóbb fájdalomcsillapitó bedörzsölés ismeretes és mindnyájak által, a kik használták igen kedveltetik, úgy hogy további különös ajánlásra nem szorul. Üvegje 40 kr., 70 kr. vagy 1 f. 20 krnyi áron a legtobb gyógyszertárban kapható. Azonban a „Horgony" védjegyre ügyelendő, mert csak a vörös horgonynyal ellátott üvegek valódiak. Ha a valódi Pain-Expeller helyben nem volna kapható, akkor forduljunk a gyártók gyógyszertárához: Richter gyógyszertára „az arany oroszlánhoz" Prágában vagy Török József gyógyszerészhez Budapesten.

„Kaufe beim Schmied und nicht beim Schmiedel"

igy mondja egy régi német közmondás, e ezt jogosan alkalmazhatom az én czégemre, mivel csak egy nagy üzletnek, mint a milyen az enyém, s a mely az árukat óriási mennyiségben készpénzfizetés mellett vásárolja be, lehetnek a küldésnél kevés költségei, mely körülmény mindenesetre a vevő előnyére válik.

Szép minták magánvevőknek ingyen és bérmentve.

Gazdagon kiállitott mintakönyvek szabók számára bérmentetlen.

Öltözékeknek való kelmék.

Peruvien és **doaklug** a magas **klérus** számára, szabályszerű kelmék cs. és kir. **tiszti egyenruhák-nak, aggharczosok-, tüzoltók-, tornászok-** és **libériáknak, billárd- és játékasztalokra** való posztó, **loden**, vizhatlan **vadászkabátoknak, mosókelmék, utazóplaidek 4—14 frtig.**

Aki tehát olcsó, tisztességes, tartós, tiszta gyapjus posztóárukat és nem olcsó rongyokat, melyek minden oldalról vevésre ajánltatnak és alig érdemesek a szabó ollójára, — akar venni, forduljon

Stikarofsky János-hoz

BRÜNN-ben. Ausztria-Magyarország legnagyobb posztógyára félmillio frt értékben.

Szétküldés utánvét mellett.

Levelezés magyar, német, cseh, lengyel, olasz, francza és angol nyelven.

WILHELM

antiarthritikus és antirheumatikus

Vértisztitó-theája

Wilhelm Ferenc

gyógyszertárostól

Neunkirchenben A.-Ausztriában,

minden gyógyszertárban

csomagonként 1 forintjával kapható.

Kwizda Ferencz János c. m. cs. és k. román k. udv. szállitó ker. gyógyszertára, Korneuburgban.

KWIZDA-féle köszvényfolyadék.

Évek óta kipróbált, fájdalomcsillapitó házi szer köszvény, czúz és idegbajok ellen.

KWIZDA-féle köszvényfolyadék.

Kapható minden gyógyszertárban.

Tessék a védjegyre ügyelni s a vételnél határozottan kiejezni:

KWIZDA-féle köszvényfolyadék.

Árak: ½ palacsk 1 frt o. é. ¼ palacsk 60 kr.

A SCHICHT-féle

szabadalmazott szappan

egy uj, eddig még el nem ért mosóerővel biró és kiadós szappan; a mosásnál a ruhának a legszebb

fehér szint

adja; a legjobb mosószer

gyapju- és selyemszövetek,

a legmegbizhatóbb tisztitó és fertőtlenitő szer betegruha részére.

A SCHICHT-féle

szabadalmazott szappan

nem tartalmaz semmiféle, bármilyen nevű, a kezekre vagy ruhára nézve ártalmas vegyüléket, amiért alulirott czég kezességet vállal.

A SCHICHT-féle

szabadalmazott szappan

csak akkor valódi, ha a csomagolási papiron „SCHICHT's PATENT-SEIFE" felirat, egy „hattyú" mint védjegy és a védjegyszámok 48.911 és 4507 lenyomatva vannak.

Kapható minden nagyobb fűszerkereskedésben.

Az eladási helyek falragaszok által ludhatok meg.

Georg Schicht, Aussig a. d. Elbe

Seifen-, Kerzen-, Palmkernöl- und Cocosnussöl-Fabrik.

Nyomatott Feigl Gyula könyvnyomdájában Köszegen.